

Directoraat-generaal Luchtvaart

Direction générale Transport Aérien

CIRCULAIRE

CIR/GDF-05

Datum: 03/06/2016

Date: 03/06/2016

Uitgave: 4

Edition: 4

Betreft:

Deze circulaire heeft tot doel de voorwaarden te bepalen met betrekking tot het valschermspringen in het nationale luchtruim.

Voor de technische aspecten die in deze circulaire niet vervat zijn, worden de belangstellenden verwezen naar de richtlijnen van de door de Gemeenschappen erkende federaties van parachutisten.

Voor de operationele aspecten die in deze circulaire niet vervat zijn, wordt verwezen naar de EASA Air Operations regelgeving nr. 965/2012.

Referenties:

- K.B. van 19 december 2014 betreffende de luchtverkeersregels en operationele bepalingen betreffende luchtvaartnavigatiediensten en -procedures, Art. 15.

De 4de uitgave bevat:
8 bladzijden gedagtekend 03/06/2016

De Directeur-generaal a.i.,

Objet:

La présente circulaire a pour objet de définir les conditions relatives aux sauts en parachute effectués dans l'espace aérien national.

Pour ce qui est des aspects techniques non couverts par la présente circulaire, les intéressés se référeront aux directives émises par les fédérations de parachutistes reconnues par les Communautés.

Pour ce qui est des aspects opérationnels non couverts par la présente circulaire, les intéressés se référeront à la réglementation EASA Air Operations n° 965/2012.

Références:

- A.R. du 19 décembre 2014 fixant les règles de l'air et les dispositions opérationnelles relatives aux services et procédures de navigation aérienne, Art. 15.

La 4ème édition comprend :
8 pages datées du 03/06/2016

Le Directeur général a.i.,

1 Toepassingsgebied

De voorschriften vervat in deze circulaire zijn van toepassing op de valschermsprongen uitgevoerd in het nationale luchtruim vanuit een luchtvaartuig, met uitzondering van de sprongen uitgevoerd in noodgevallen of in het kader van een reddingsoperatie.

2 Definities

Voor de toepassing van deze circulaire wordt verstaan onder:

valschermsprong: het neerdalen van een of meerdere personen die, springend vanuit een luchtvaartuig een valschermscherm gebruiken of zinnens zijn te gebruiken tijdens het neerdalen.

terrein voor valschermspringen: een terrein dat gebruikt wordt om valschermsprongen uit te voeren. Dit terrein omvat een landingszone.

landingszone: het gedeelte van een terrein voor valschermspringen waar, in normale omstandigheden, wordt geland met een valschermscherm.

uitwijkzone: het gedeelte van het terrein voor valschermspringen, gelegen in de nabijheid van de landingszone, dat in noodgevallen kan gebruikt worden om er te landen met een valschermscherm.

permanent terrein voor valschermspringen: een terrein voor valschermspringen dat voor onbepaalde tijd in gebruik wordt genomen ten behoeve van het valschermspringen.

tijdelijk terrein voor valschermspringen: een terrein voor valschermspringen dat bovendien een uitwijkzone omvat en dat slechts gedurende een beperkte tijd wordt gebruikt.

luchtvaartexploitant: een persoon, een inrichting of bedrijf die luchtvaartuigen uitbaat of daar de intentie toe heeft.

1 Champ d'application

Les prescriptions contenues dans cette circulaire s'appliquent aux sauts en parachute effectués dans l'espace aérien national à partir d'un aéronef à l'exception de ceux dictés par un cas de force majeure ou effectués dans le cadre d'une opération de sauvetage.

2 Définitions

Pour l'application de cette circulaire, la définition des expressions suivantes est:

saut en parachute: la descente d'une ou plusieurs personnes qui, sautant d'un aéronef, utilisent ou comptent utiliser un parachute durant la descente.

terrain de parachutisme: terrain qui est utilisé pour effectuer des sauts en parachute. Le terrain de parachutisme contient une zone d'atterrissage.

zone d'atterrissage: partie du terrain de parachutisme où, dans des circonstances normales, on atterrit avec un parachute.

zone de dégagement: partie du terrain de parachutisme, située à proximité de la zone d'atterrissage, qui peut être utilisée dans les cas d'urgences pour atterrir avec un parachute.

terrain de parachutisme permanent: terrain de parachutisme validé pour une durée indéterminée pour le parachutisme.

terrain de parachutisme temporaire: terrain de parachutisme qui contient en plus une zone de dégagement et qui n'est valable que pour une durée limitée.

exploitant aérien: une personne, une organisation ou entreprise qui se livre ou ayant l'intention de se livrer à l'exploitation d'aéronefs.

3 Algemene voorschriften

3.1

Valschermsprongen mogen, behalve in noodgevallen, slechts uitgevoerd worden met de toestemming van de Minister die met de luchtvaart is belast of van zijn gemachtigde, de directeur-generaal, en in overeenstemming met de in deze toestemming vastgestelde voorwaarden.

3.2

Niemand mag een valschermsprong uitvoeren als blijkt dat die handeling gevaar kan opleveren voor luchtvaartuigen in vlucht, voor neerdalende valschermspringers of voor de personen en goederen op de grond; evenzo zal de gezagvoerder van een luchtvaartuig in die omstandigheden geen sprongen vanuit zijn luchtvaartuig toelaten.

4 Aanvraagprocedure

4.1. Indienen van de aanvraag

4.1.1. De toelatingsaanvraag voor valschermsprongen wordt ingediend bij het Directoraat-generaal Luchtvaart binnen de volgende termijnen:

- a) voor de opening van een nieuw permanent terrein voor valschermspringen: ten minste twee maanden vóór de datum vooropgesteld voor de aanvang van de activiteiten;
- b) voor een tijdelijk terrein voor valschermspringen: ten minste tien werkdagen vóór de voorziene datum voor het begin van de activiteiten.

4.1.2. De aanvraag voor een tijdelijk terrein voor valschermspringen moet ingediend worden bij de Directeur-generaal in de door hem bepaalde vorm. Dit document moet ondertekend worden door de voorzitter van de vereniging of door de luchtvaartexploitant die de vluchten voor de valschermsprongen zal uitvoeren.

4.1.3. De aanvraag voor een nieuw permanent terrein voor valschermspringen omvat de volgende inlichtingen en documenten:

- a) de identiteit van de aanvrager;

3 Prescriptions générales

3.1

Les sauts en parachute, sauf cas de force majeure, ne peuvent être effectués qu'avec l'autorisation du Ministre chargé du Transport aérien ou de son délégué, le directeur général, et conformément aux conditions fixées par cette autorisation.

3.2

Nul ne peut effectuer un saut en parachute s'il apparaît que cet acte peut constituer un danger pour les aéronefs en vol, les parachutistes en évolution ou les personnes et les biens au sol; de même, dans ces circonstances le commandant de bord d'un aéronef n'autorisera pas de saut en parachute au départ de son aéronef.

4 Procédure de demande

4.1. Soumission de la demande

4.1.1. La demande d'autorisation de sauts en parachute doit être envoyée à la Direction générale Transport aérien dans les délais suivants:

- a) pour l'ouverture d'un nouveau terrain de parachutisme permanent: au moins deux mois avant la date envisagée du début des activités;
- b) pour un terrain de parachutisme temporaire: au moins dix jours ouvrables avant la date envisagée du début des activités.

4.1.2. La demande relative à un terrain de parachutisme temporaire doit être introduite auprès du Directeur général sous une forme déterminée par lui. Ce document doit être signé par le président du club de parachutisme ou par l'exploitant aérien qui effectuera les vols dans le cadre des sauts.

4.1.3. La demande relative à un nouveau terrain de parachutisme permanent comprend les informations et documents énumérés ci-après:

- a) l'identité du demandeur;

b) de plattegrond met de grenzen van het terrein voor valschermspringen en de landingszone, weergegeven op een uittreksel van het kadastraal plan, met vermelding van de nummers van de gebruikte percelen of perceelgedeelten;

c) de geografische coördinaten van het geometrisch centrum van de landingszone;

d) de aard van de activiteiten (oefening, scholing, voorstelling,...);

e) de openingstijden;

f) de gewenste maximumhoogte voor het uitvoeren van valschermsprongen en de straal waarbinnen de valschermsprongen worden uitgevoerd. Deze zone is gecentreerd op het terrein voor valschermspringen;

g) een gunstig advies van de burgemeester van de gemeente waar het terrein voor valschermspringen gelegen is;

h) de schriftelijke toestemming van de eigenaar(s) en, in voorkomend geval, van de huurder(s) van de gebruikte terreinen;

i) de schriftelijke overeenkomst met de bevoegde eenheid voor luchtverkeersdiensten (ATC-orgaan) vermeld in punt 5.1.6.

4.2. Toelating – weigering

4.2.1. De beslissing tot toelating of weigering wordt genomen door de Minister die belast is met de luchtvaart, of zijn gemachtigde, de directeur-generaal, en wordt uitgereikt aan de persoon of de paraclub die de aanvraag heeft ingediend. De toelating kan bijzondere voorwaarden of beperkingen inhouden.

4.2.2 Geldigheidsduur van de toelating.

a) Voor een tijdelijk terrein voor valschermspringen: de toelating is slechts geldig voor de vermelde periode;

b) Voor een permanent terrein voor valschermspringen: de toelating is geldig voor onbepaalde tijd. Zij kan echter op elk ogenblik worden ingetrokken, in het bijzonder als er

b) le plan comprenant les limites du terrain de parachutisme et de la zone d'atterrissage, reporté sur un extrait du plan cadastral, reprenant les numéros des parcelles ou parties de parcelles utilisées;

c) les coordonnées géographiques du centre géométrique de la zone d'atterrissage;

d) la nature des activités (entraînement, écolage, démonstrations,...);

e) les jours et les heures des activités;

f) l'altitude maximale souhaitée pour effectuer les sauts et le rayon de la zone dans lequel se dérouleront les sauts en parachutes. La zone de saut est centrée sur le terrain de parachutisme ;

g) l'avis favorable du bourgmestre de la commune où se situe le terrain de parachutisme;

h) l'autorisation écrite du (des) propriétaire(s) et, le cas échéant, du (des) locataire(s) des terrains utilisés ;

i) l'accord écrit avec l'organisme compétent des services de la circulation aérienne (organe ATC) mentionnés au 5.1.6.

4.2. Autorisation – refus

4.2.1. La décision d'autorisation ou de refus est prise par le Ministre chargé du Transport aérien ou son délégué, le directeur général, et est adressée à la personne ou au club de parachutisme qui a introduit la demande. L'autorisation peut comporter des conditions ou des restrictions particulières.

4.2.2. Durée de validité de l'autorisation.

a) Pour un terrain de parachutisme temporaire: l'autorisation est seulement valable pour la période mentionnée;

b) Pour un terrain de parachutisme permanent: l'autorisation est valable pour une durée indéterminée. Elle peut toutefois être retirée à tout

niet meer voldaan wordt aan de technische of administratieve voorwaarden die op het ogenblik van de toelating aanwezig waren of als blijkt dat de veiligheid van het valschermspringen of van het luchtverkeer in het gedrang komt.

4.3. Verantwoordelijkheden van de houder van de toelating

4.3.1. De houder van de toelating verplicht er zich toe eventuele voorwaarden en beperkingen van de toelating mee te delen aan de luchtvaart-exploitant en aan de verantwoordelijke voor de sprongen.

4.3.2. De houder van de toelating dient dat document voor te leggen telkens als een ambtenaar van het Directoraat-generaal Luchtvaart of van de plaatselijke overheid in de uitvoering van zijn ambt erom vraagt.

4.3.3. De houder van de toelating verplicht er zich toe om elke wijziging van de administratieve of technische kenmerken van het terrein voor valschermspringen onverwijld mee te delen aan het Directoraat-generaal Luchtvaart.

5 Kenmerken van het terrein voor valschermspringen

5.1. Algemene voorschriften

5.1.1. De begrenzing van de landingszone van een permanent terrein voor valschermspringen moet minstens 500m verwijderd zijn van een autosnelweg en van een in bedrijf zijnde spoorweg.

De landingszone mag in geen geval doorkruist worden door een openbare weg.

5.1.2. Het terrein voor valschermspringen moet voldoende vrij van hindernissen en voldoende open zijn, zodat de sprongen waarvoor deze bestemd is, veilig uitgevoerd kunnen worden.

5.1.3. De landingszone van zowel een permanent als een tijdelijk terrein voor valschermspringen moeten tijdens het valschermspringen vrij zijn personen en voorwerpen.

moment, notamment si les conditions techniques ou administratives existantes au moment de l'autorisation initiale ne sont plus remplies ou s'il apparaît que la sécurité des parachutistes ou du trafic aérien est compromise.

4.3. Responsabilités du détenteur de l'autorisation

4.3.1. Le détenteur de l'autorisation est tenu de communiquer à l'exploitant aérien et au responsable des sauts les éventuelles conditions et les éventuelles restrictions reprises dans celle-ci.

4.3.2. Le détenteur de l'autorisation est tenu de présenter ce document sur demande de tout fonctionnaire de la Direction générale Transport aérien ou de l'autorité locale dans l'exercice de leurs fonctions.

4.3.3. Le détenteur de l'autorisation est tenu de communiquer immédiatement à la Direction générale Transport aérien toute modification des caractéristiques techniques ou administratives du terrain de parachutisme.

5 Caractéristiques du terrain de parachutisme.

5.1 Prescriptions générales

5.1.1. Les limites de la zone d'atterrissage d'un terrain de parachutisme permanent ne pourront se situer à moins de 500 m d'une autoroute et de voies de chemin de fer en activité.

La zone d'atterrissage ne peut en aucun cas être traversée par une voie publique.

5.1.2. Le terrain de parachutisme doit présenter les dégagements suffisants et être libre de tout obstacle dangereux afin de pouvoir effectuer, en toute sécurité, les sauts auquel il est destiné.

5.1.3. Au cours des parachutages, la zone d'atterrissage, d'un terrain de parachutisme permanent ou temporaire, doit être libre de tout bien et personne.

5.1.4. De permanente terreinen voor valschermspringen mogen niet in een stad of in een bebouwd gedeelte van een gemeente gelegen zijn.

5.1.5. Als er zich in de omgeving van de landingszone een wateroppervlak bevindt dat door zijn diepte of door de stroming een gevaar kan opleveren, dienen de valschermspringers voorzien te zijn van een uitrusting om te drijven.

5.1.6. De permanente terreinen voor valschermspringen hebben, in verband met het gebruik van het gecontroleerde luchtruim, een schriftelijke overeenkomst (MoU) met de bevoegde eenheid voor luchtverkeersdiensten (ATC dienstverlener).

5.2 Minimale afmetingen

a) Terreinen voor valschermspringen bestemd voor scholing.

Het terrein voor valschermspringen van een opleidingscentrum voor valschermspringen bestaat uit een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 15 ha.

De landingszone bestaat uit een cirkel met een straal van ten minste 100 m.

De kleinste afstand tussen de rand van de landingszone en de rand van het terrein voor valschermspringen moet ten minste 10m bedragen.

b) Terreinen voor valschermspringen voor de gebruikelijke beoefening van het sportief valschermspringen door houders van een FAI of equivalent brevet B.

Het terrein voor valschermspringen bestaat uit een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5 ha.

De landingszone bestaat uit een cirkel met een straal van ten minste 50 m.

De kleinste afstand tussen de rand van de landingszone en het terrein moet ten minste 5 m bedragen.

c) Tijdelijke terreinen voor valschermspringen

De landingszone is ten minste 50 m x 100 m groot.

Bovendien moet een uitwijkzone van ten minste 50 m x 100 m, vrij van hindernissen, toegankelijk zijn binnen een straal van 300 m met het geometrisch centrum van de landingszone als middelpunt.

5.1.4. Les terrains de parachutisme permanents ne peuvent se situer dans une ville ou une partie agglomérée de commune.

5.1.5. Si dans les alentours de la zone d'atterrissage se trouve un plan d'eau qui, par sa profondeur ou par son courant, peut présenter un danger, les parachutistes doivent se munir d'un équipement de flottaison.

5.1.6. Les terrains de parachutisme permanents ont, quant à l'emploi de l'espace aérien contrôlé, un accord écrit (MoU) avec l'organisme compétent des services de la circulation aérienne (organe ATC).

5.2 Dimensions minimales

a) Terrains de parachutisme destinés à l'écolage

Le terrain de parachutisme d'un centre d'écolage de parachutisme doit avoir une superficie continue d'au moins 15 ha.

La zone d'atterrissage est un cercle avec un rayon d'au moins 100m.

La plus petite distance entre le bord de la zone d'atterrissage et le terrain de parachutisme est d'au moins 10m.

b) Terrains de parachutisme destinés à l'entraînement de parachutistes sportifs détenteur d'un brevet B FAI ou équivalent.

Le terrain de parachutisme doit avoir une superficie continue d'au moins 5 ha.

La zone d'atterrissage est un cercle avec un rayon d'au moins 50 m.

La plus petite distance entre le bord de la zone d'atterrissage et le terrain de parachutisme est d'au moins 5 m.

c) Terrains de parachutisme temporaires

La zone d'atterrissage mesure au moins 50 m x 100 m.

En outre, une zone de dégagement d'au moins 50 m x 100 m, libre de tout obstacle, doit être accessible dans un rayon de 300 m centré sur le centre géométrique de la zone d'atterrissage.

5.3 Bebakening

De landingszone moet duidelijk te onderscheiden zijn.

Bij nachtelijk valschermspringen moet daarenboven een lichtbebakening geïnstalleerd worden met lampen, waarvan de intensiteit en de hoeveelheid volstaan om de bestuurder van het luchtvaartuig waaruit valschermsprongen worden uitgevoerd alsmede de neerdalende valschermspringers in staat te stellen de landingszone duidelijk te onderscheiden.

In het geval van het nachtelijk valschermspringen op een tijdelijk terrein voor valschermspringen, moet deze lichtbebakening voor zowel de landingszone als de uitwijkzone geïnstalleerd worden.

6 Weersomstandigheden voor het valschermspringen

Het vliegtuig vliegt steeds onder VMC.

Het bepalen van de weersomstandigheden voor het valschermspringen, tijdens de gehele duur van de valschermsprongen, valt onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke voor de sprongen.

Het valschermspringen is slechts toegelaten in de volgende weersomstandigheden:

- a) Zichtbaarheid: minimum 3000 m;
- b) Wolkenbasis: minimum 3000 ft AGL;
- c) Windsnelheid: maximum een gemiddelde van 25 kts aan het grondoppervlak.

7 Procedures in vlucht

7.1. Algemeen

7.1.1 Valschermsprongen worden niet toegelaten binnen het luchtruim van het verkeersgebied van het luchtvaartterrein Brussel-Nationaal.

7.1.2 Geen enkele valschermsprong mag worden uitgevoerd vanuit een luchtvaartuig dat niet is uitgerust met radio-uitrusting die toelaat bilaterale verbindingen met het bevoegde ATC-orgaan te onderhouden.

7.2 Valschermspringen in gecontroleerd luchtruim

5.3 Balisage

La zone d'atterrissage doit être clairement identifiable.

En cas de parachutages de nuit, un balisage lumineux doit être installé au moyen de lampes d'intensité suffisante et en nombre suffisant de manière à indiquer clairement au pilote de l'aéronef largueur, ainsi qu'aux parachutistes en évolution, la zone d'atterrissage.

Dans le cas de terrains de parachutisme temporaires utilisés de nuit, aussi bien la zone de largage que la zone de dégagement sera balisée.

6 Conditions météorologiques pour les sauts en parachute

L'aéronef vole tout le temps en VMC.

La détermination des conditions météorologiques pour les sauts en parachute pendant toute la durée des sauts est de la responsabilité du responsable des sauts.

Les sauts en parachute ne sont autorisés que dans les conditions météorologiques suivantes:

- a) Visibilité: minimum 3000 m;
- b) Base de nuages: minimum 3000 ft AGL;
- c) Vitesse du vent: maximum 25 kts de moyenne au sol.

7 Procédures de vol

7.1. Généralités

7.1.1. Les sauts en parachute ne sont pas autorisés à l'intérieur de l'espace aérien contrôlé de l'aérodrome de Bruxelles-National.

7.1.2. Aucun saut en parachute ne peut être effectué au départ d'un aéronef non pourvu d'un poste de radiocommunications permettant le maintien des communications bilatérales avec l'organe ATC approprié.

7.2 Sauts en parachute dans l'espace aérien contrôlé

7.2.1 Valschermsprongen in gecontroleerd luchtruim zijn onderworpen aan de voorafgaande toestemming van de bevoegde eenheid voor luchtverkeersdiensten (ATC dienstverlener).

De bestuurder-gezagvoerder vraagt over de radio de toestemming om de valschermspringers te droppen.

7.2.2 De toestemming van de bevoegde eenheid voor luchtverkeersdiensten (ATC dienstverlener) om de valschermspringers te droppen, ontslaat de gezagvoerder van een luchtvaartuig niet van de verplichting om zich ervan te vergewissen dat de valschermsprongen zonder gevaar voor de luchtvaartuigen in vlucht en voor de valschermspringers kan worden uitgevoerd (cfr. 3.2).

7.3 Valschermsprongen in niet-gecontroleerd luchtruim

7.3.1 De valschermsprongen uitgevoerd in niet-gecontroleerd luchtruim worden 5 minuten vóór het droppen over de radio aangekondigd aan het vluchtinformatiecentrum (FIC).

Het uit te zenden bericht omvat:

- De roepnaam van het luchtvaartuig;
- De positie van het luchtvaartuig;
- De drophoogte;
- Het aantal valschermspringers;
- Het einde van de dropping.

8 Afwijkingen

Door de directeur-generaal van het Directoraat-generaal Luchtvaart kan, in uitzonderlijke omstandigheden, een afwijking worden toegestaan op de in deze circulaire omschreven voorschriften, op voorwaarde dat wordt aangetoond dat de veiligheid van het valschermspringen en de veiligheid van de luchtvaart in het algemeen in een even grote mate worden verzekerd.

9 Inwerkingtreding

Deze circulaire wordt van kracht op 01/09/2016 en vervangt en vernietigt op die datum de 3de uitgave van de circulaire CIR/GDF-05 van 29/04/2004.

7.2.1 Dans l'espace aérien contrôlé, les sauts en parachute sont soumis à l'autorisation préalable de l'organisme compétent des services de la circulation aérienne (organe ATC).

Le pilote commandant de bord sollicitera par radio, l'autorisation de larguer les parachutistes.

7.2.2 L'autorisation accordée par l'organisme compétent des services de la circulation aérienne (organe ATC) ne modifie en rien l'obligation du pilote commandant de bord, de s'assurer que le saut en parachute peut s'effectuer sans danger pour les aéronefs en vol et les parachutistes (cfr. 3.2).

7.3 Sauts en parachute dans l'espace aérien non contrôlé

7.3.1 Les sauts en parachute effectués dans l'espace aérien non contrôlé seront annoncés par radio 5 minutes avant le largage au service d'information de vol (FIC).

Le message à transmettre comprendra:

- l'indicatif de l'aéronef;
- la position de l'aéronef;
- l'altitude de largage;
- le nombre de parachutistes;
- la fin du largage.

8 Dérogations

Le Directeur Général de la Direction générale Transport aérien peut, dans des circonstances exceptionnelles, autoriser une dérogation aux dispositions définies dans la présente circulaire, à condition qu'il lui soit démontré que la sécurité des parachutistes et de l'aviation en générale est assurée à un niveau au moins équivalent.

9 Entrée en vigueur

Cette circulaire entre en vigueur le 01/09/2016 et annule et remplace à cette date la 3ième édition de la circulaire CIR/GDF-05 du 29/04/2004.